

הרב זריצקי עושה סדר לפסח

מה מותר
ומה אסור
להשתמש

מדריך עם כל המידע

מומחה הכשרות הרב יוסף זריצקי עושה סדר בדברים - מה צריך לזרוק לפח לפני פסח (או למכור לגוי) ומה אפשר להשאיר בבית גם בחג הפסח • לפניכם רשימת ה"אל תזרוק", שימו לב להערות הרשומות לצד כל מוצר ומוצר

אגוזים- אגוזים על כל סוגיהם, אינם צריכים כשרות כלל ואין לזרוק אותם גם אם מדובר בחבילות פתוחות. בפקאן תוצרת הארץ לא קיים חשש עורלה, אבל, שימו לב, חובה לעשר אותו!

אבקות כביסה - כולל מרככי כביסה ומלבינים אינם זקוקים להכשר מיוחד לפסח. ניתן להשתמש בפסח באותן אבקות כביסה ללא צורך בתחליף.

אבקה אפיה – אין בה חמץ.

אבקות מרק- מכילות לעתים קרובות קמח, אבל הרכיבים אינם עדיין חמץ. רק כאשר שמים את האבקה במים או בתבשיל, הרכיבים הופכים לחמץ.

הערה: הרב זריצקי ברר את דרך הכנת אבקות המרק במפעלי "אוסם" ואלו התוצאות: באבקות מרק ישנו קמח שעובר אפיה וייבוש. כדי לשמור על האבקה יבשה היא מאוכסנת בתוך ניר כסף עבה, שאינו מקבל לחות. לכן, באבקות מרק ללא הכשר מיוחד לפסח אין להשתמש בפסח. שימו לב שאין בכל קופסה, צרוף של כזית במקום אחד שהופך את הקמח, לו התלחלה לאיסור! כדי שיהיה כאן איסור, צריך כזית חמץ במקום אחד קרי בקופסה, ולכן לא צריך לזרוק את אבקות המרק מהבית. אבל חשוב למכור אותן במכירת חמץ.

אורז- אורז אינו חמץ ואין להגיד חס וחלילה שספרדים בפסח אוכלים חמץ. אורז אינו צריך השגחה לפסח ולמעשה אינו צריך השגחה בכל ימות השנה. הדבר כולל את האורז המגיע ממפעלים זרים מחו"ל ללא הכשר, כדוגמת אורז "בסמטי", תאילנדי ודומיו. באריזת האורז אין כל תהליך של תערובת חמץ והספרדים יכולים להשתמש בפסח לאחר שבררו אותו כהלכה. גם לדעת האשכנזים, אין לזרוק את האורז ואין צורך למכור אותו במכירת חמץ.

אינסטנט פודינג- על כל טעמיו, אינו חמץ, ואין צורך לזרוק.

במבה- האשכנזים שזורקים את הבמבה מהבית, צריכים לדעת שאין שום סיבה לכך כי אין בה כל חמץ.

ג'לי- אינו חמץ על כל טעמיו.

גלידות- הגלידות הפשוטות על כל טעמיהן, אין בהם חמץ ולא צריך לזרוק אותן. יוצאות מן הכלל הן הגלידות המכילות עוגיות, וופלים וכו' שיש לגמור לפני פסח.

גרעינים ופיצוחים- פיצוחים לא קלויים אינם חמץ. אולם, הפיצוחים הקלויים ברוב החנויות נקלים בתערובת של קמח מים ומלח ומדובר בחמץ גמור!

גרעיני חיטה- גרעיני חיטה אינם חמץ. צריך לזכור שאנו אוכלים מצות מגרעיני חיטה ולכן למי שנשארו גרעיני חיטה, וכן גריסים, אפשר להשאיר אותם בבית.

דאודורנטים – אינם חמץ ומותרים לשימוש בפסח.

דבש- אין בו בעיה, לא לזרוק!

דגים- כל סוגי הדגים הטריים הנמכרים בחנויות כשרים לפסח. אפשר לשטוף היטב ולהשתמש. בעבר היו מקרים שמצאו בקרביים של הדגים לחם, אולם כיום משרד הבריאות מחייב את מגדלי הדגים בארץ שלא להאכיל את הדגים יומיים לפני הדיג כדי שקיבתם של הדגים תהיה ריקה.

דג נסיכת הנילוס - אין שום בעיה של הזרקת כימיקלים בעיתיים בדג.

שימורי גפילטע-פיש - עלולים להכיל חמץ גמור וחייבים לבערם.

דיאט- באספרייטים (ממתיק מלאכותי) המצוי במוצרי דיאט יש ודאי קטניות וחשש חמץ! ולכן הרב לנדאו והעדה החרדית אינם מאשרים לפסח שום משקה קל שהוא דיאטתי. הרב רובין נותן כשרות למשקאות דיאטטיים כאשר יש בהם חומר בשם "סוכרלוז" שכשר לפסח.

דייסת קורנפלור לתינוקות- אין בה ולו גרם אחד של חיטה כי היא מיועדת לתינוקות אלרגנים לגלוטן. אין צורך לזרוק!

ויטמינים - ברובם אינם חמץ, וגם אם כן, רובם אינם ראויים לאכילת כלב לכן אין לזרוק אותם אלא לסגור בארון. מי שחייב להשתמש בפסח בויטמינים, חשוב שישתמש רק בתוצרת הכשרה לפסח. לדעת הרופאים גם מעוברות הנוטלות פרנטל, ברזל ותחליפי ברזל, מסיבת חוסר דם, יכולות בפסח לפסוח על תוספי הברזל, משום שבחג מרובות הסעודות הבשריות והעשירות ולא ייגרם נזק, אם בימות הפסח לא ייקחו ויטמינים וברזל. כמוכן יש יוצאים מן הכלל בהם הרופא מחייב לקחת.

על רוב הויטמינים של חברות "סולגר" ו"סופהרב" רשום כי אינם מכילים חיטה, גלוטן וכדומה. יש לדעת כי בכל חמשת מיני דגן מצוי גלוטן, ואם נרשם על מוצר שאין בו גלוטן משמע שהוא נקי מחמשת מיני דגן ואינו חמץ. כדי לרשום שורה זו משקיעים היצרנים הון רב, ובדיקות כימיות יקרות!

זרעוני תבלינים- כדוגמת אניס, כמון, קימל, קצח לא לזרוק אלא לסגור בארון. לא רצוי להשתמש בהם כיוון שבחנות התבלינים לפעמים משתמשים באותה כף למוצרי חמץ.

חוט דנטלי- כשר לפסח תמיד.

חומץ- יש עדות שאינן משתמשות בחומץ בגלל האותיות חמץ המצויות בשמו. חשוב להדגיש שבחומץ אין כלל חמץ, כל שכן בחומץ הסינטטי שמקורו מנפט...

חומצת לימון- מיוצרת מחיטה או מטפיוקה. בממתקים רבים מצויה חומצת לימון ולכן במקום ששמה מופיע ברשימת הרכיבים - צריך למכור מספק חמץ.

חילבה- אין בה חמץ.

חלב ומוצריו- בעבר כשחלבו את הפרה ידנית, חששו שמא הגוי או היהודי אכל חמץ בשעת החליבה ולכן הכינו חלב מלפני פסח. היום אין כל אפשרות בעת החליבה ובהמשך היצור שיכנס איזשהו מרכיב, לאו דווקא חמץ, לתוך מוצרי החלב והגבינה.

יש לדעת שלא כל מוצרי החלב כשרים לפסח כי לעתים מוסיפים להם תוספות שהן בגדר קטניות שהאשכנזים אינם אוכלים, אבל לא צריך לזרוק.

חד פעמי - מפות ניילון, ניירות פרגמנט לאפיה, מנג'טים לעוגות, ניירות עטיפה לארונות ומדפים, אין בהם כל בעיה!

הרב זריצקי הלך ושאל בכל בתי הדין החשובים בירושלים ובבני ברק ותשובתם היתה חד משמעית שאין כל צורך להקפיד על כך.

חרדל – בחרדל של היום אין קמח והוא מופיע ברשימת העדה החרדית כמוצר שאין בו חמץ.

חומרי ניקיון- כולל סבון כלים, ספריי לחלונות, נוזל לניקוי רצפות וכו' אין בהם חמץ ואין צורך בהכשר לפסח. מוצרי ניקיון אינם זקוקים לכשרות בכל השנה וגם לא להכשר מיוחד לפסח.

טופי- בתוצרת הארץ אין חמץ. הטופי המיוצר כאן מורכב רק בסוכר ותמציות.

טחינה- מכילה שומשום טהור טחון ואין בה כל חמץ. גם לדעת האשכנזים שלא אוכלים קטניות, לא צריך למכור אותה.

יין- מיקבי הארץ כשר לפסח כל השנה.

כלים חד פעמיים, סכום חד פעמי, כוסות חד פעמי. לא נמצאו עקבות חמץ הראוי לאכילה ולכן לא צריכים כשרות לפסח. כלים חד פעמיים אינם צריכים כשרות גם לא לכל השנה.

כמון- הוא בגדר קטניות, ומעניין לדעת שיש עליו וויכוח בין הרב מחפוד לרב עמאר, האם ניתן להכשיר כמון בפסח. מרן הרב עמאר שליט"א טוען, ששדות הכמון סמוכים לשדות חיטה והרוח מעיפה גרגירי חיטה לתוך הכמון ובטחינה הוא נטחן עמם ומדובר בחמץ גמור. הרב מחפוד טוען שאפשר לברור את הכמון קודם טחינתו, ולדעתו מי שבורר כמון יכול להשתמש בו בפסח (כמובן אם הוא אוכל קטניות). ואין הבדל בין ברירת אורז לברירת כמון. במקרה זה יעשה כל אדם כפי דעת רבותיו. עקרת בית יכולה לברור גרגירי כמון ולטחון בבית כדרך אימותיה בעבר.

כפפות לטקס- כפפות הלטקס בהם אנו משתמשים במפעלי התרופות אינן מכילות שום חומר גלוי כלל. הכפפות בבתי החולים מכילות טלק שמקורו במחצב מינרל, או מטלק שמקורו מעמילנים שאינם חמץ. מותר להשתמש בפסח.

ליקר – אין בו חמץ אך עלול להכיל קטניות.

מיונז- אין בו חמץ.

מים - אינם צריכים כשרות לפסח. ולכן אין צורך לקשור את הברז או לסגן. מים מינראליים מחברת נביעות או מי עדן, לא צריכים כלל כשרות לפסח. ולכן אם אין להשיג בקבוקים עם תווי כשרות אפשר לשתות מים ללא כשרות לפסח, ללא כל בעיה.

מיץ לימון- בדרך כלל עשוי מממים, מרכז לימון ומחומר משמר. במקרה כזה אין לזרוק את מיץ הלימון.

מנג'טים - לעוגיות אין כל בעיה וגם לא צריך כשרות כל השנה.

מפיונים - אין כל בעיה לפסח ולא צריך להפח מפיונים עם תווית של כשרות לפסח .

מרגרינה- עשויה מקטניות אך אין בה חמץ. לדעת האשכנזים יש לסגור בארון.

משקאות חריפים- במשקאות מתוצרת הארץ אין חמץ ואין לזרוק, למעט ויסקי, בירה וודקה טקילה שהם חמץ. משקאות חריפים מחו"ל הם בגדר חמץ גמור ויש למכור אותם. הכלל הוא שאין לשתות שום משקה חריף בפסח שאין עליו הכשר מיוחד לפסח .

מזון תינוקות – מטרנה, סימילאק, בביבי לאק וסוגים אחרים אין בהם חמץ. במדריך העדה החרדית יש רשימה ארוכה של תחליפי חלב אם שכתוב שלא ידוע אם יש או אין בהם חמץ, לרב זריצקי ידוע שאין בהם כלל חמץ והוא טוען בצורה גורפת שבכל תחליפי חלב אם לתינוקות אין חמץ, פרט כמובן לדייסות ששם צריך להשגיח.

גיר כסף- ניילונים, מפות ניילון חד פעמיות, תבניות אלומיניום, אין בהם חמץ ואינם זקוקים לכשרות בכל השנה. היו שמועות ששמים בין קפלי מפות הניילון אבקת חמץ כדי שיקל לפתוח את הקפלים והם לא יידבקו. חשוב לדעת שהדבר לא היה ולא נברא. חד משמעית אין כל אבקת חמץ במפות הניילון.

גיר פרגמנט לאפיה- אין בעיה לפסח.

סוכר- אינו חמץ והוא כשר לפסח כל השנה. כל המפעלים בארץ ובעולם בהם נארז הסוכר מקפידים שלא להכניס אוכל לקווי היצור. יש חדרי אוכל נפרדים ורק שם מותר לאכול. יש המקפידים לאכול בפסח רק סוכר בקוביות, אולם מדובר במנהג. הבעיה היא שבמרכולים הסוכר נמצא לרוב ליד הקמח, וחוששים שמא שקית קמח נקרעה וקמח עף על הסוכר, ובפסח קמח אוסר במשהו. כך ייתכן שאדם ישתה קפה וייקח כפית סוכר ובה גרגיר אחד של קמח, הגרגיר יחמיץ בקפה, והחמץ בפסח אינו בטל אפילו באלף

חשוב לזכור שבכל השנה איסור בטל ברוב. אם טיפת חלב נשפכה לסיר בשר היא בטלה בשישים. אבל בפסח, החמץ אינו מתבטל. לכן נזהרים לקנות סוכר כשר לפסח. אבל מעיקר הדין, בסוכר עצמו אין בעיה.

סוכר וניל- אין בו חמץ ואפילו לא צריך הכשר מיוחד לפסח. אבל לא פעם מקומו של סוכר הונויל הוא ליד הקמח ולעיתים נשפך מעט קמח על האריזות, אבל אם מדובר באריזות נקיות וארוזות, אין לזרוק.

סילאן- אין בעיית חמץ לא לזרוק.

סבון גוף- אינו חמץ ואינו צריך הכשר.

עופות- אפשר לקנות עופות טריים גם ללא כשרות לפסח וכל שכן שלא לזרוק. בעבר מצאו בזפק העופות חיטה גם לאחר שהעופות עברו שטיפה. כיום ההוראה למגדלי העופות היא, שחודש לפני פסח מאכלים אותם בתערובת שאין בה חמץ ואין כל בעיה בעופות טריים.

עמילן- מצוי במפות מבד. יש אנשים שלא משתמשים בפסח במפות מבד שהמכבסה עמלנה. למעשה, אין בעיה בעמילן במכבסות. כיום המכבסות משתמשות בדבק פלסטי מהול במים כדי להקנות נוקשות לחולצות ומפות בד ולא מדובר בחמץ.

פילטרים של מסנני מים- עד כה לא נמצא כל חמץ או בעיה בפילטרים של המים. הרב זריצקי נזכר שראה באחת השנים הכשר של אחד הבד"צים לפילטרים. הוא הרים טלפון לנותן ההכשר ואמר לו שלמיטב ידיעתו, אין כל מרכיב של חמץ ומדוע נתנו הכשר לפילטרים לפסח.

סיפר אותו רב כי אחד היצרנים פנה אליהם והתעקש לקבל תעודת כשרות לפסח, גם לאחר שנאמר לו שאין חמץ. אחרי שראו שהוא מתעקש, נתנו לו תעודת כשרות. למחרת הלך היצרן ופרסם כי הוא היצרן היחיד בעולם שיש לו פילטרים למים כשרים לפסח.

תופעה דומה קיימת במפיות הגיר או במוצרים שהיצרנים מתעקשים לקבל עליהם תעודות כשרות למרות שאין כל מרכיב חמץ במוצר או בתהליך ייצורו.

פירות יבשים- מהארץ ומהעולם אין כל צורך לזרוק ואין בהם גרם אחד של חמץ. לדעת הרמ"א המנהג הוא שלא לאכול פירות יבשים מכיוון שבזמנו הכילו חמץ. כיום בשום פרי יבש אין חמץ. החומר הלבן על התאנה, שאנשים חושבים בטעות לקמח, מקורו בסוכר תאנה. בשזיפי מירון "שזיפרון" הייבוש נעשה בשמש. גם בתמרים מבריקים בהכשר של הרב דידי - הברק מקורו בגלוקוז תירס ולא בחמץ. הכלל הוא, שפירות יבשים ללא הכשר לפסח, אין לאכול, אולם גם לא לזרוק.

פריכיות אורז- בדרך כלל אינן חמץ, אולם יש פריכות העשויות עם תוספת של סובין, שיבולת שועל או חמשת מיני דגן. ולכן יש לסגור ולמכור. לאוכלי קטניות יש הכשרים מיוחדים לפריכיות של אורז בפסח.

צבעי מאכל- אין בהם חמץ.

צ'יפס- אינו חמץ גם החבילות ללא כשרות מיוחדת לפסח.

צ'יקו- תחליף קפה העשוי מעולש לא צריך לזרוק.

קוסמטיקה- מייקאפ, רימל, תחמים - אין בהם כל בעיה. בנוגע לשפתונים (ליפסטיק בלעז), הרב זריצקי בקש מכימאי, בשם רבי אברהם מאיר מחברת טבע, שיבדוק מוצרים אלו מחברות ידועות בארץ (ג'ד, לוריאל, קרליין, וולף, רבלון וכו') ושיכתוב על כל מוצר מה הוא מכיל ומה האחוזים של כל רכיב במוצר. לאחר בדיקה התקבלה תשובה כי מתוך מאה ועשרים הרכיבים של כל מוצר כזה יש 5-6 רכיבים שהם ספק חמץ או ספק קטניות. האחוז שהופיע היה בפרומילים! כשכל רכיב בעייתי היה בין 3-6 פרומיל. ועוד, מדובר בחומר שנפגם שאי אפשר לאכול כמובן.

עם התוצאות הללו נכנס הרב זריצקי לרב וואזנר זצ"ל, והראה לו אותם. הרב בחן את התוצאות, צחק ואמר: "נו אז מה הבעיה? אל תכתוב כשר למהדרין, תכתוב כשר לפסח." הכלל העולה מכך שאין לזרוק מוצרים אלו וניתן להשתמש בפסח.

קופסאות שימורים- אין בשימורים חמץ חוץ מקופסאות של צ'ולנט (חמין) מבושל שמכיל חמץ.

קוקה קולה- קולה זירו אין בה חמץ.

קטשופ- אין בו כל חמץ.

קינואה- סוג של קטניות ואינו מחמשת מיני דגן כפי שיש הטועים לחשוב. ברכתו פרי האדמה ואפשר לאכול בפסח, למי שאוכל קטניות, כמובן אחרי ברירה.

קמח - כתוב בשו"ע שבמידה ואין להשיג קמח כשר לפסח מותר לאפות מצות מקמח שבשוק. גם בזמן החזו"א, שהשרו את החיטה במים כדי לספוג לחות לפני הטחינה, החזו"א לא הכריע שקמח זה חמץ. כיום החיטה עוברת רק התזה לפני הטחינה, ואין לה את הסימנים של התורה, של חיטה חמוצה. לכן למי שנשאר קמח שלא יזרוק. כמובן שלא נשתמש בקמח בפסח, אבל אפשר להשאיר בארון ומי שחושש ימכור במכירת חמץ.

קסמי שיניים- כשרים לפסח כל השנה

קפה- נמס, מגורען על כל סוגיו אינו חמץ. קפה טורקי עלול להכיל קטניות אך אינו חמץ. קפה על כל סוגיו: נמס, מגורען, אינו צריך כשרות בכל השנה.

קקאו- אינו חמץ.

קטניות- קטניות אינן חמץ!!!

חשוב להדגיש שאחינו הספרדים אינם אוכלים בפסח חמץ! חלילה וחס לומר זאת! הספרדים אוכלים כשר למהדרין! בזמן המלחמה כשלא היה מה לאכול, התירו גם לאשכנזים לאכול אורז. ולכן אין לזרוק מהבית קטניות. הרב זריצקי עצמו משאיר בבית את כל הקטניות. אשכנזים לא אוכלים קטניות, אך לא מחשש לחמץ אלא מדובר בגזירת הגאונים שמא יתחלף גרגיר אורז בחיטה.

רוטב סויה- עשוי מקטניות. יש סוגים שונים המכילים חומרים שונים. היכן שכתוב כי אינו מכיל גלוטן הרי שאינו חמץ ולא לזרוק בפסח.

ריבות - אינן חמץ על כל סוגיהן.

ריץ'- לא לזרוק אין בו שום מרכיב של חמץ.

שוקולד - אינו חמץ למעט שוקולדים שיש בהם רכיבי חמץ כוופלה ועוגיות.

שוקולית- מכיל קטניות אך אינו חמץ ואין לזרוק.

שיבולת שועל - כחומר גלם אינו חמץ רק במגעו עם מים נהפך לחמץ. הרב ווסטהיים נותן הכשרות של בד"ץ מנצ'סטר אמר לרב זריצקי על קווקר כי אינו חמץ. גרגיר שיבולת השועל עובר מעיכה במכש ואין בייצור הקווקר שום תהליך של הרטבה או לחות. כמובן שאסור להשתמש בקווקר בפסח, אבל, קווקר בצורתו הגולמית, אינו חמץ ולכן לא צריך לזרוק אותו, אלא ניתן לשמור לאחר הפסח.

שלגוני קרח- אין בהם חמץ ולא לזרוק.

שמרים- טריים או יבשים אינם חמץ. אומנם הם מחמיצים את העיסה, אך בעצמם אינם חמץ. לא צריך לזרוק.

שמן נבט חיטה- נשים רבות נרתעות להשתמש בתכשירי קוסמטיקה בפסח בגלל שכתוב ברכיבים שיש בהם שמן נבט החיטה. יש תשובה של הרב אלישיב ששמן נבט חיטה אינו חמץ. לדעתו זה פגום לגמרי ואינו ראוי כלל למאכל. הרב זריצקי מוסיף שהנבטת החיטים כיום אינה דומה להנבטה של פעם. בעבר, כילדים, לקחנו שעועית או חמוס על מצע צמר גפן והנבטנו אותם ואז אנשים אמרו בצדק שאם כך מנביטים חיטה הרי שמדובר בחמץ גמור כיום כל הנבטים שקונים,

גדלים בהנבטה ללא מים שנעשית באמצעות מיזוג אויר בתנאים מיוחדים. את הנבט הזה לוקחים ומזה עושים שמן. אנשים שומעים חיטה, נבהלים ואינם זוכרים שאנו אוכלים מצות מחיטה!

שלווה- מדהים לשמוע שלוה אינה חמץ. בעל מפעל חרדי סיפר לרב זריצקי שהחיטה נלקחת כשהיא יבשה, השלוה עוברת תהליך של חום שגורם לה להתנפח לצורה המוכרת. ואין בתהליך כל מגע עם מים. אנשים רבים אינם יודעים זאת והפועל היוצא הוא ששלוה לא צריך לזרוק.

שמפו – על כל סוגיו, מרככי שיער, קרם לחות, קרם גוף - אין לזרוק ניתן להשתמש באותן אריזות גם בפסח ולא צריך להחליף.

תבלינים- לא לזרוק ניתן להשאיר סגור בארון.

תה- על כל סוגיו אינו חמץ ואף אין צורך בכשרות לפסח. בחליטות צמחים יש בעיה, אין לזרוק אבל גם לא להשתמש בפסח.

תפוחי עץ- נוהגו למרוח על התפוחים שלק - ציפוי מבריק שאיננו כשר. כיום תפוחי עץ מתוצרת הארץ מצופים בציפוי כשר, אולם בתפוחים תוצרת חו"ל השלק אינו כשר וחייבים לשטוף או לקלף. בעיה דומה יש גם בפרי הדר מתוצרת הארץ. הברק שעליו איננו כשר, ולכן אין לגרד את הקליפה לעוגות או להכין פירות מוכרים מהקליפה ללא שטיפה וקרצוף בסקוטש ונוזל ניקוי.

תרופות- לפי הוראת הרבנים חולה כרוני שסובל מאי ספיקת לב, לחץ דם גבוה, סוכרת וכו', חייב להמשיך לקחת את כל התרופות בהם הוא משתמש בכל ימות השנה. ככלל כל חולה כרוני שלוקח תרופות קבועות אסור שיפסיק לקחתן.

הרב מנחם רוזנברג, רב קופ"ח כללית, מוציא בכל שנה חוברת ובה רשימת עדכנית של תרופות הכשרות לפסח. חולה שלוקח תרופה מסוימת ואינו מוצא אותה ברשימה, יכול להתייעץ עם רופאו אם יש תרופה גנרית (חיקוי תרופה ע"י יצרן אחר) כשרה. במידה ואין, יחזור לרופא וישאל האם יכול לעשות הפסקה של שבוע. במידה ולא יכול - חייב להמשיך לקחת את התרופה.